

BULETIN DE DATE ȘI INFORMAȚII STATISTICE

Trimestrul III - 2024

Coordonăm dezvoltarea. Susținem proiectele de viitor!

Răspunzând necesităților de informare obiectivă ale autorităților publice locale și județene, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru continuă, prin publicarea acestui nou număr, seria buletinelor de date și informații statistice inițiat în anul 2020, punând la dispoziția factorilor de decizie, a actorilor implicați în dezvoltarea socioeconomică dar și a publicului interesat, o sursă de date statistice oficiale și validate științific ce acoperă un spectru tematic divers.

Buletinul de Date și Informații Statistice prezintă diferiți indicatori anuali, trimestriali și lunari ce reflectă atât nivelul actual de dezvoltare socioeconomică a Regiunii Centru și a județelor componente în raport cu media națională cât și tendințele înregistrate la nivel regional și județean și evidențiate prin prisma acestor indicatori.

În acest număr au fost incluse cele mai recente date statistice privind populația, forța de muncă, economia, comerțul exterior, construcțiile rezidențiale, nivelul de trai, protecția socială, fluxul turistic și altele, precum și o secțiune extinsă dedicată demografiei și fenomenelor demografice.

Ne dorim ca acest Buletin să fie un instrument util pentru toți factorii de decizie din administrația locală și județeană, dar și pentru alte organizații, care pot folosi aceste informații în activitatea curentă, pentru luarea unor decizii corect fundamentate sau pot utiliza datele statistice ca bază de pornire pentru elaborarea unor analize interdisciplinare mai complexe în vederea aprofundării unor teme de actualitate în domeniile prioritare pentru dezvoltarea Regiunii Centru.

Mai mult, plecând de la dezideratele comune, sperăm să contribuim și prin editarea acestei publicații la efortul comun al administrației publice, al mediului de afaceri și al societății civile pentru găsirea unor soluții eficiente pentru dezvoltarea durabilă și echilibrată a Regiunii Centru.

Simion CREȚU
Director General ADR Centru

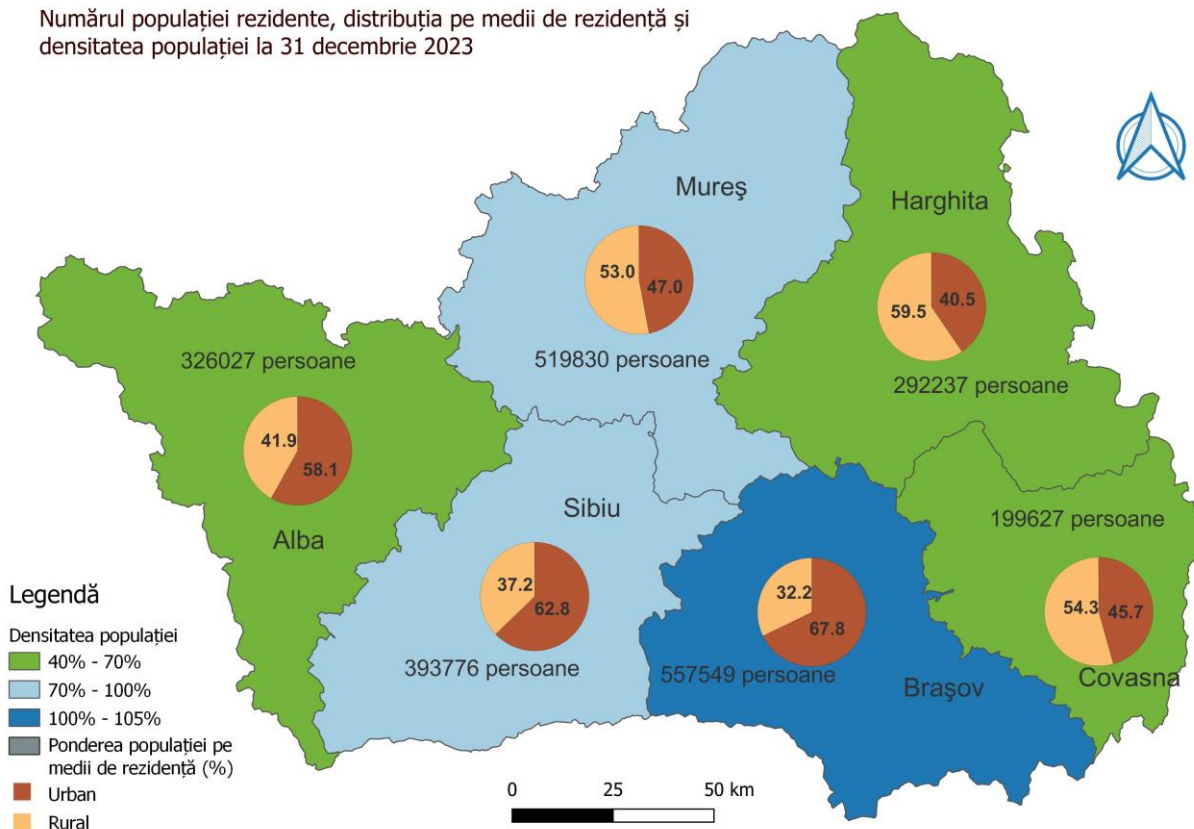
1. INDICATORI ANUALI (2023)

	Nr. populației rezidente	Densit. populației (loc/kmp)	Rata de urbanizare (%)	Structura pe grupe de vârstă (%)			Vârsta medie (ani)	Raportul de dependență demografică (%)			Rata de îmbătrânire (‰)	Nr. populației prognozate pentru anul 2030
				0-14 ani	15-64 ani	64 ani și peste		general	tineri	vârstnici		
România	1906440	80,0	51,9	16,0	64,0	20,0	42,5	56,3	25,0	31,3	1254,2	17892489
Reg Centru	2289046	67,1	55,4	16,6	63,2	20,2	42,1	58,2	26,3	31,9	1214,7	2195341
Alba	326027	52,2	58,1	14,7	63,7	21,6	43,7	56,9	23,0	33,9	1473,2	292161
Brasov	557549	104,0	67,8	17,3	62,0	20,8	42	61,4	27,9	33,5	1200,4	536587
Covasna	199627	53,8	45,7	16,8	64,0	19,2	41,6	56,3	26,3	30,0	1142,0	184703
Harghita	292237	44,0	40,5	16,7	63,6	19,6	41,8	57,1	26,3	30,8	1171,8	283117
Mures	519830	77,4	47,0	16,6	63,5	19,9	42	57,6	26,2	31,4	1200,3	501622
Sibiu	393776	72,5	62,8	17,1	63,5	19,4	41,5	57,4	26,9	30,6	1137,6	397151

Sursa: Institutul Național de Statistică

Numărul populației rezidente în Regiunea Centru la 1 ianuarie 2024 era de 2,29 milioane locuitori, regiunea noastră plasându-se pe poziția a 5-a în rândul celor 8 regiuni de dezvoltare ale României. La nivel județean, populația variază între 199,6 mii locuitori, în județul Covasna și 557,5 mii locuitori, în județul Brașov.

Numărul populației rezidente, distribuția pe medii de rezidență și densitatea populației la 31 decembrie 2023

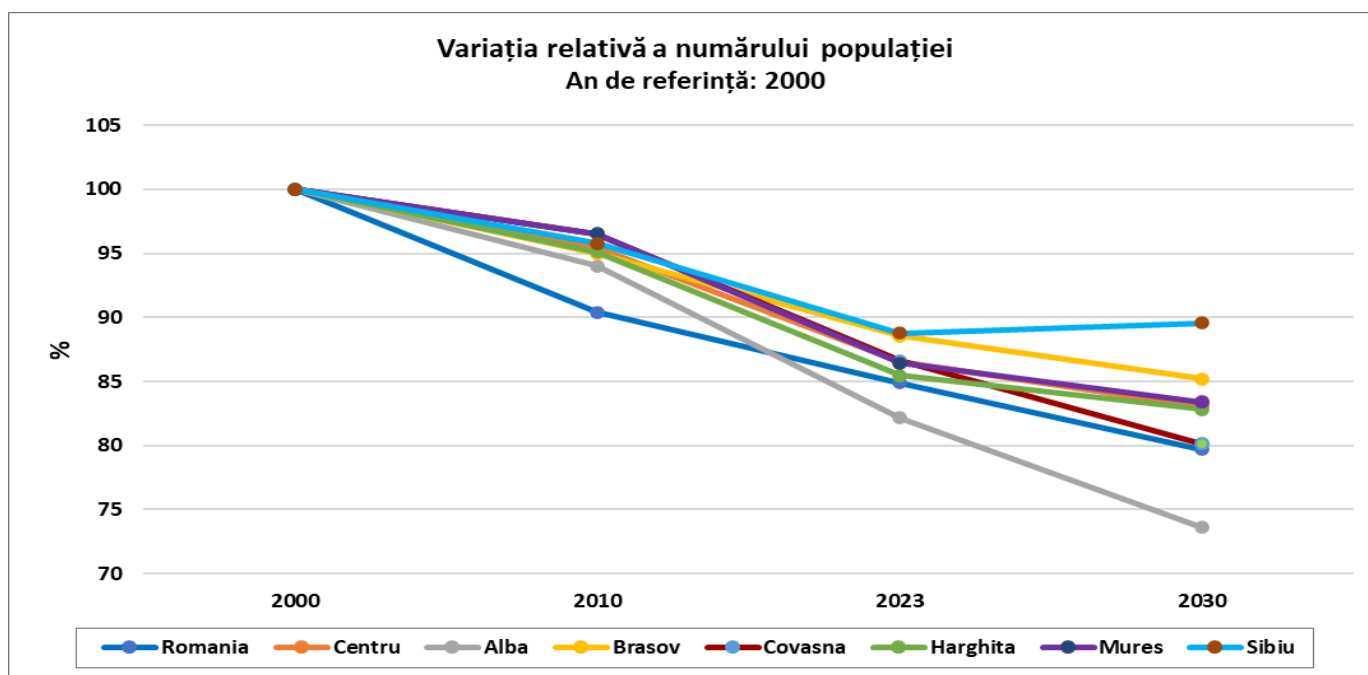
Densitatea populației la nivel regional, de 67,1 locuitori/km², se situează sub media națională de 80 locuitori/km². Județele cu relief predominant montan - Harghita, Alba, Covasna - înregistrează valori de 40-50 locuitori/km² ale densității, la polul opus, cu peste 100 loc./ km², regăsindu-se Brașovul, județul cel mai urbanizat al Regiunii.

Gradul de urbanizare în Regiunea Centru este de 55,4%, depășindu-se ușor media națională. Trei dintre județele Regiunii – Brașovul, Sibiu și Alba – au rate de urbanizare peste media regională, în timp ce celelalte trei județe înregistrează rate de urbanizare sub media regională, valoarea cea mai scăzută înregistrându-se în județul Harghita.

Structura pe grupe principale de vârstă a populației pune în evidență continuarea procesului de îmbătrânire demografică, ponderea populației de 15-64 ani situându-se în jurul valorii de 64% atât la nivel regional cât și la nivel național, în timp ce ponderea populației de peste 64 ani depășește ponderea copiilor (0-14 ani) în toate județele regiunii și la nivelul României, diferența cea mai mare între grupele extreme de vârstă înregistrându-se în cazul județului Alba. **Vârsta medie a populației** din Regiunea Centru a ajuns la 42,1 ani în 2023, valoarea acestui indicator demografic variind la nivel județean între 41,5 ani (județul Sibiu) și 43,7 ani (județul Alba).

Raportul general de dependență demografică este de 58,2 la nivel regional și de 56,3 la nivel național, valori apropiate înregistrându-se în 5 din cele 6 județe ale Regiunii Centru. Valorile acestui indicator ne arată că, în prezent, structura actuală pe grupe de vârstă permite funcționarea echilibrată a pieței muncii și a sistemului de protecție socială. Raportul de dependență al vârstnicilor și rata de îmbătrânire demografică înregistrează valori mari, ceea ce indică faptul că, pe termen mediu și lung, echilibrul pe piața muncii și sustenabilitatea sistemului de protecție socială sunt puse în pericol din cauza presiunii demografice în creștere.

Declinul demografic început în anii 90 ai secolului trecut s-a accentuat după anul 2000 și conform tuturor scenariilor și ipotezelor utilizate de demografi va continua în perioada următoare în toate județele regiunii. Din acest punct de vedere, se remarcă județul Alba care a înregistrat o scădere a numărului populației de 17,9% între 2000 și 2023, iar până în anul 2030 scăderea demografică este prognozată să atingă 26,4% față de anul 2000. Scăderi moderate în perioada 2000-2030 s-au înregistrat (pentru perioada scursă deja) și se prognozează în cazul județului Sibiu (-10,5%), în timp ce pentru județele Harghita și Covasna istoricul și prognozele indică pierderi de populație între 17% și 20%.

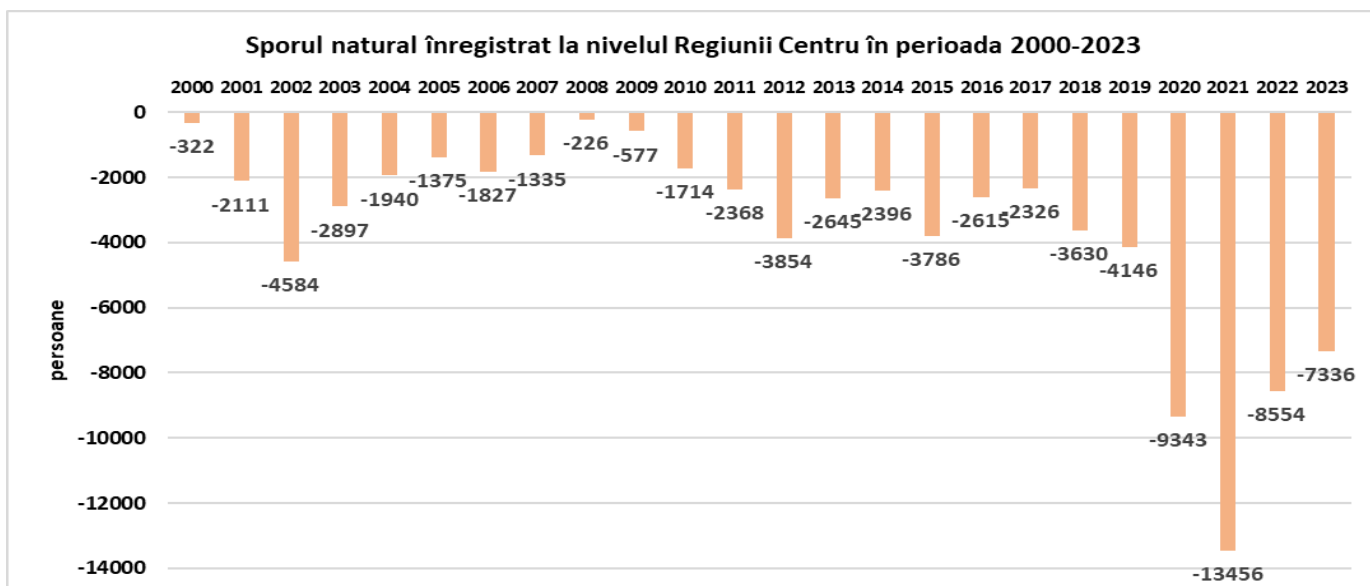

Indicatorii mișcării naturale

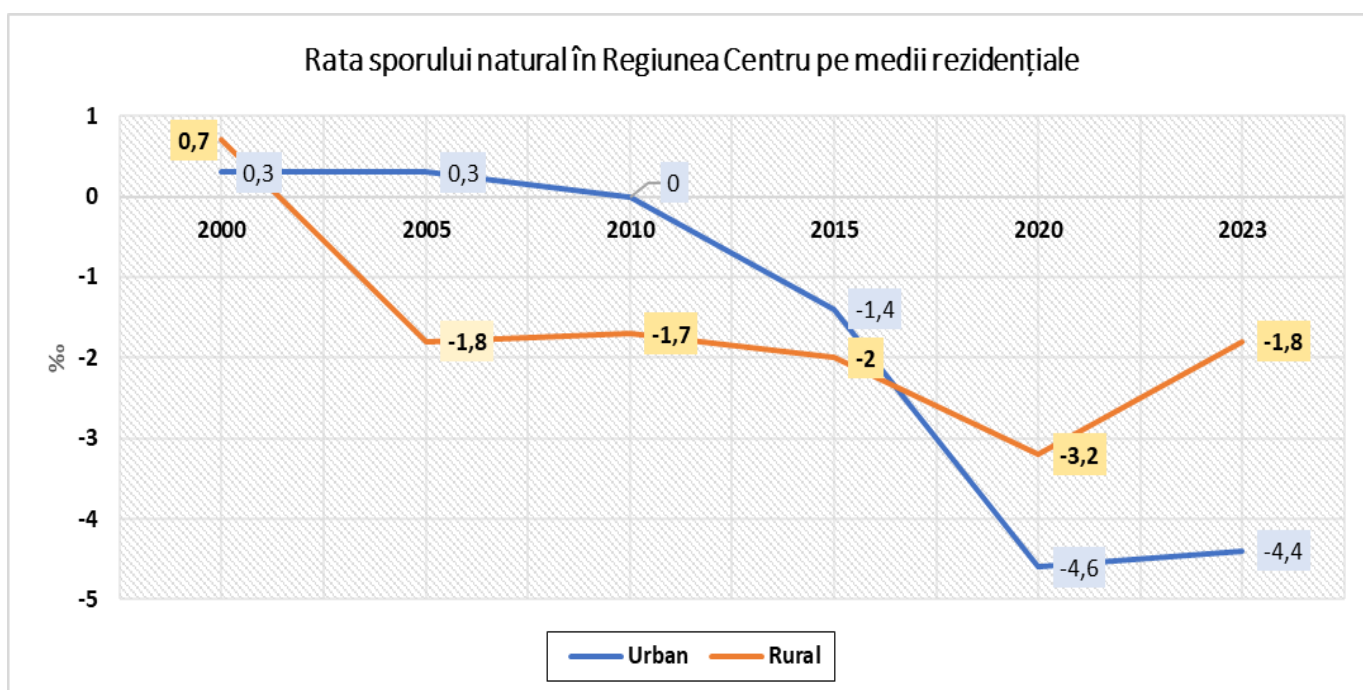
	Rata natalității 2023 (‰)			Rata mortalității 2023 (‰)			Rata sporului natural (‰)			Sporul mediu anual în per. 2000-2023 (pers)	Durata medie a vieții (ani)			
	T	U	R	T	U	R	2000	2010	2023		2000	2023		
												Total	Total	Urban
România	7,1	6,4	8	12,7	12,1	13,5	-0,9	-2,1	-4,7	-57963	70,53	75,54	76,8	73,91
Reg Centru	7,7	5,5	9,5	11,9	12,1	11,8	-0,1	-0,7	-3,2	-3556	70,84	75,98	77,1	74,32
Alba	7,9	6,8	7,5	12,3	11,3	13,6	-1,6	-3,2	-4,8	-1318	70,88	76,2	76,91	75,04
Brasov	7,3	7,9	11,2	11,2	11,7	10,3	0	1	-2,3	-155	71,24	76,72	77,56	74,59
Covasna	7,2	6,9	9,4	12,5	12,4	12,5	1,2	-0,3	-4,1	-223	71,39	75,06	76,18	73,92
Harghita	6,3	6,5	9,4	12	11,6	12,2	0,1	-0,3	-2,8	-392	71,03	75,38	77,09	74,15
Mures	6,2	5,4	9,3	12,8	13,3	12,4	-0,2	-1,8	-3,9	-1209	69,99	75,12	76,55	73,51
Sibiu	7,6	5,8	9,9	11,2	12,1	9,6	0,5	0,2	-2,2	-261	70,97	76,94	77,51	75,35

Sursa: Institutul Național de Statistică

Declinul demografic înregistrat după 1990 are două cauze directe majore: **sporul natural negativ** înregistrat de-a lungul întregii perioade și **soldul negativ al migrației** interne și externe. Sporul natural cumulat pentru întreaga perioadă 2000-2023 a fost la nivel regional de - 57 963 persoane, cea mai mare scădere, de 13456 persoane, fiind înregistrată în anul 2021. Dacă se compară valoarea soldul natural al populației înregistrat în perioada 2000-2023 cu valoarea scăderii totale a populației înregistrată în aceeași perioadă (-355 069 mii persoane) rezultă că soldul negativ al migrației reprezintă cauza principală a declinului demografic în Regiunea Centru.

Calculat la nivelul celor două medii rezidențiale, ca diferență între rata natalității și rata mortalității, rata sporului natural a cunoscut o accentuare a evoluției negative iar începând cu anul 2019, mediul urban din Regiunea Centru a înregistrat valori ale sporului natural mai mici decât mediul rural, această evoluție fiind determinată de scăderea permanentă a ratei natalității în mediul urban.

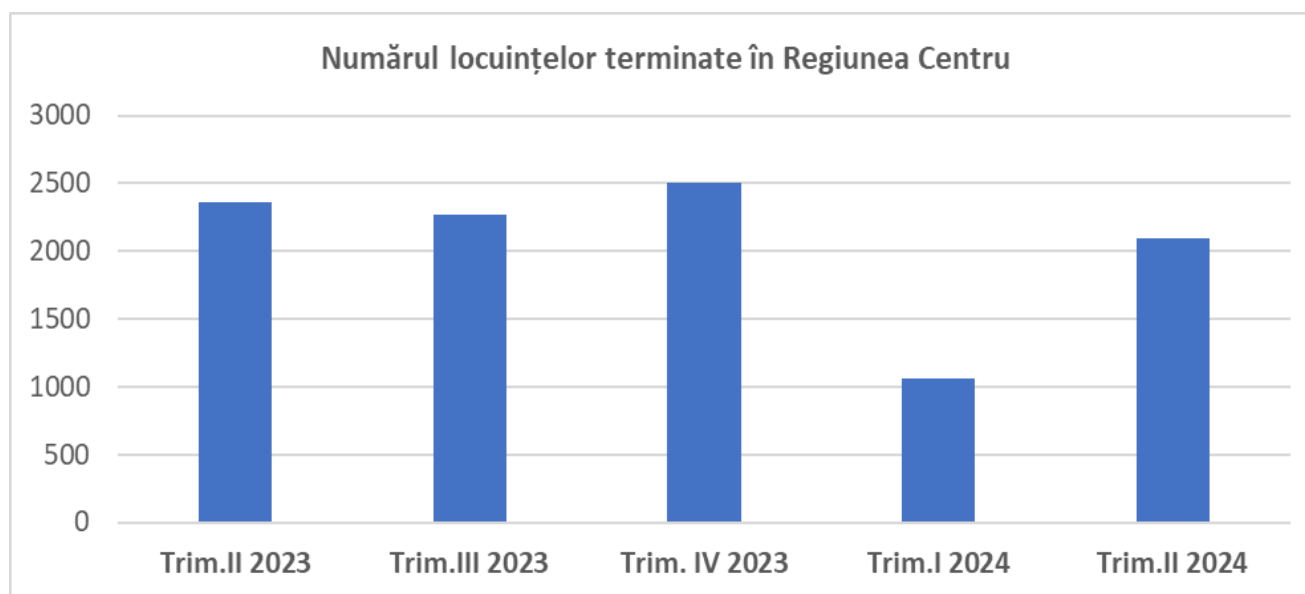
Un indicator demografic și care, în același timp este un indicator pentru calitatea vieții este **durata medie a vieții**. La nivelul Regiunii Centru, durata medie a vieții a crescut în ultimii 23 ani cu 5,14 ani, ajungând în anul 2023 la 75,98 ani și depășind marginal media națională (75,54 ani). Se mențin anumite diferențe între cele două medii rezidențiale, în favoarea mediului urban la toate nivelurile teritoriale. La nivel județean, cea mai ridicată durată medie a vieții se înregistrează în județul Brașov (76,72 ani), iar cea mai scăzută în județul Covasna (75,06 ani).

2. DATE STATISTICE TRIMESTRIALE LA NIVELUL REGIUNII

	2023			2024	
	Trim II	Trim III	Trim IV	Trim I	Trim II
Locuințe terminate	2364	2273	2505	1059	2100
Nr. mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat	575272	575599	576263	576078	575081
Pensia medie de stat (lei)	2031	2033	2035	2318	2321
Rata șomajului B.I.M. la grupa 15-64 ani (%)	5,4	3,3	4,0	4,3	4,5
Veniturile medii lunare/gospodărie (lei)	6960	6934	7304	7660	7859
Cheltuielile medii lunare/gospodărie (lei)	5866	6014	6190	6460	6679

Sursa: Institutul Național de Statistică

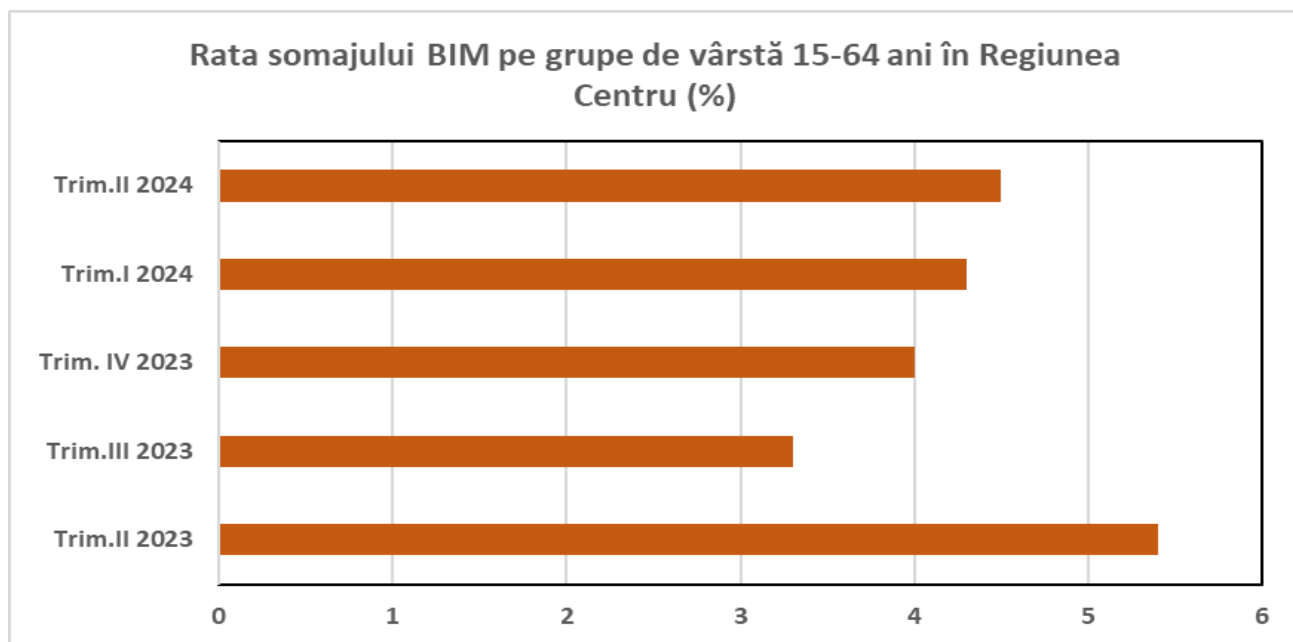
Numărul locuințelor terminate în Regiunea Centru în cursul trimestrului II din 2024 a crescut la 2100, cu 98,3% mai multe față de trimestrul precedent. Față de trimestrul similar al anului anterior, numărul locuințelor terminate la nivel regional a fost mai mic cu 11,2%.

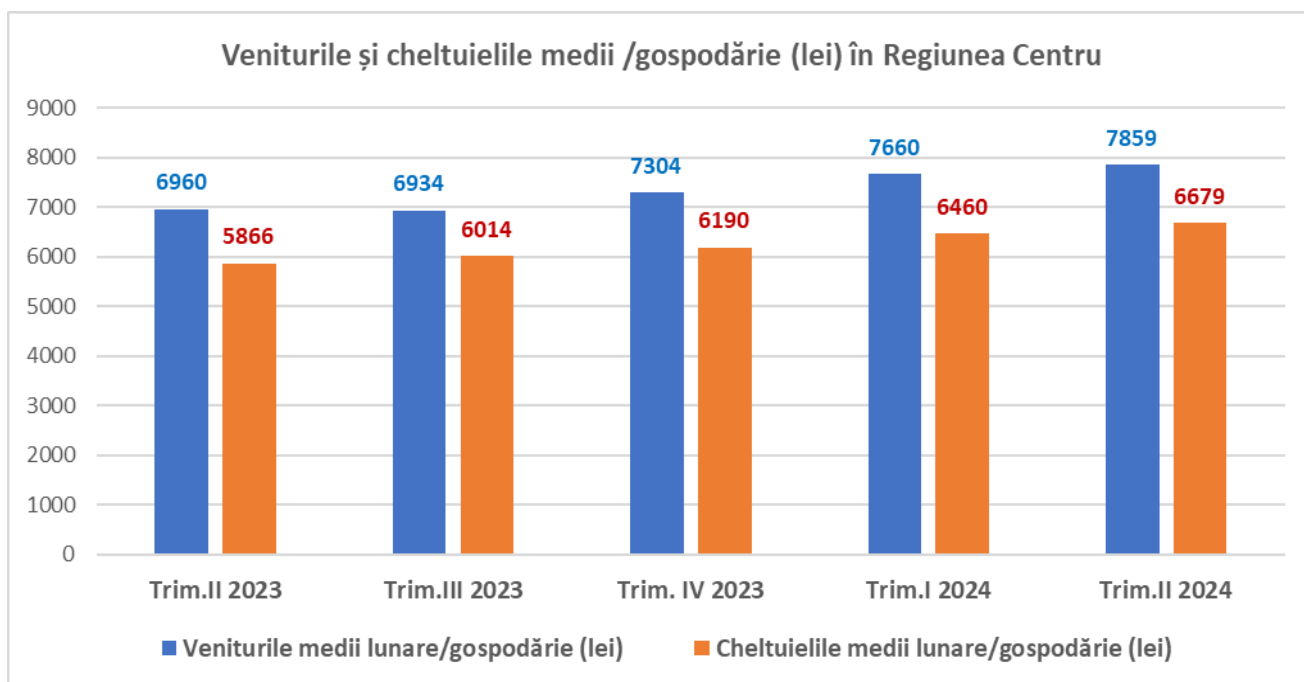
Numărul mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat din Regiunea Centru a ajuns în al doilea trimestru din 2024 la 575 081 persoane, în ușoară scădere față de trimestrul anterior.

Pensia medie de asigurări de stat, la nivel regional, a fost de 2321 lei în al doilea trimestru din 2024, apropiată ca valoare de pensia medie înregistrată în trimestrul anterior și cu 14,3% mai mare față de trimestrul similar al anului anterior.

Rata șomajului pentru grupa de vârstă 15-64 de ani, la nivelul Regiunii Centru, calculată conform metodologiei Biroului Internațional al Muncii (B.I.M.), a fost în trimestrul II al anului 2024 de 4,5%, înregistrând o scădere semnificativă, de aproape 1 punct procentual, față de trimestrul similar al anului anterior.

În trimestrul II din 2024, **veniturile medii lunare ale gospodăriilor** din Regiunea Centru s-au mărit față de trimestrul anterior cu 2,6%, **cheltuielile medii lunare** crescând cu 3,4%. Astfel, în perioada aprilie - iunie 2024, media lunară a veniturilor unei gospodării din Regiunea Centru a ajuns la 7 859 lei, iar media cheltuielilor la 6 679 lei.

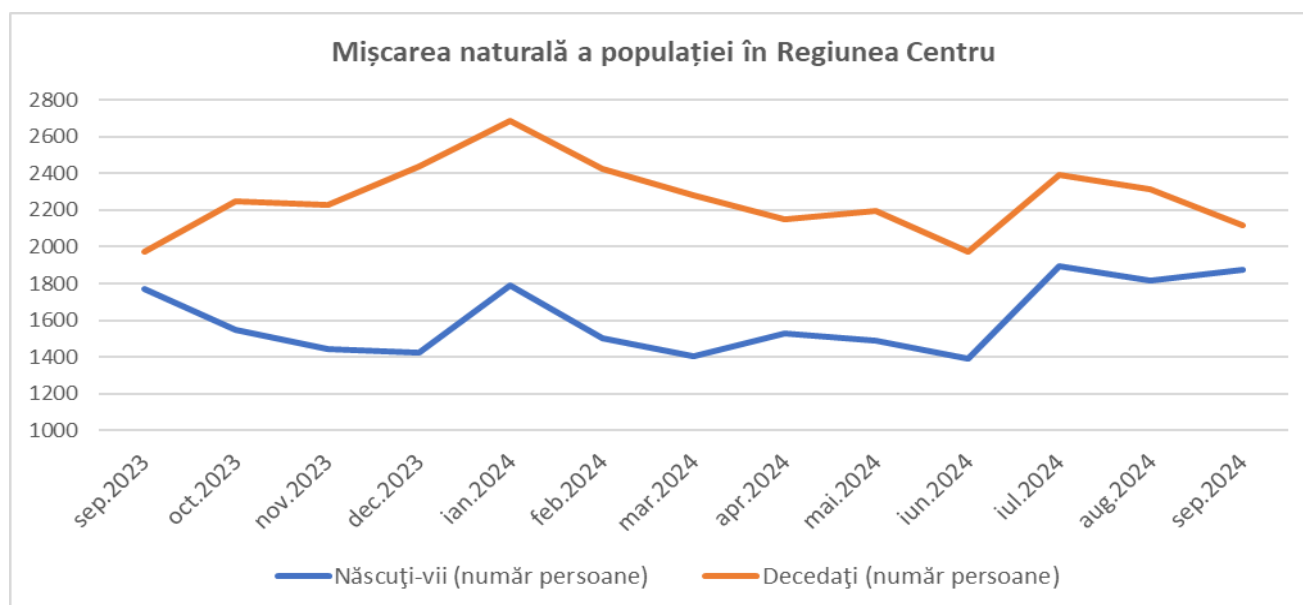

3. DATE STATISTICE LUNARE LA NIVELUL REGIUNII CENTRU

	2023				2024								
	sep.	oct.	nov.	dec.	ian.	feb.	mar.	apr.	mai	iun.	iul.	aug.	sep.
Spor natural absolut (pers.)	-203	-703	-786	-1015	-892	-918	-873	-619	-711	-578	-500	-498	-245
Efectiv salariați (mii)	717	717	717	714	718	720	722	724	723	723	724	723	724
Câștig salarial mediu net (lei)	4222	4308	4444	4643	4429	4423	4670	4741	4653	4752	4767	4733	4775
Nr. sosiri turiști (mii)	297	282	243	239	200	226	205	213	264	277	343	403	296
Nr. înnoptări turiști (mii)	579	535	472	469	385	446	377	392	493	530	707	806	567
Exporturi (mil €)	1171	1173	1198	811	1057	1250	1237	1378	1134	1114	1151	994	*
Importuri (mil €)	1106	1161	1137	933	1019	1204	1279	1223	1072	1221	1247	1008	*
Sold balanță comercială (mil €)	64	12	61	-122	38	45	-42	155	62	-107	-96	-13	*

Sursa: Institutul Național de Statistică

Sporul natural al populației din Regiunea Centru a fost negativ de-a lungul întregii perioade septembrie 2023 – septembrie 2024, cea mai „ridicată” valoare absolută a sporului natural înregistrându-se în luna decembrie 2023, când numărul deceselor a depășit cu 1015 numărul născuților vii, iar cea mai redusă valoare absolută s-a înregistrat în septembrie 2023, lună în care diferența dintre numărul deceselor și numărul născuților a scăzut la 203.

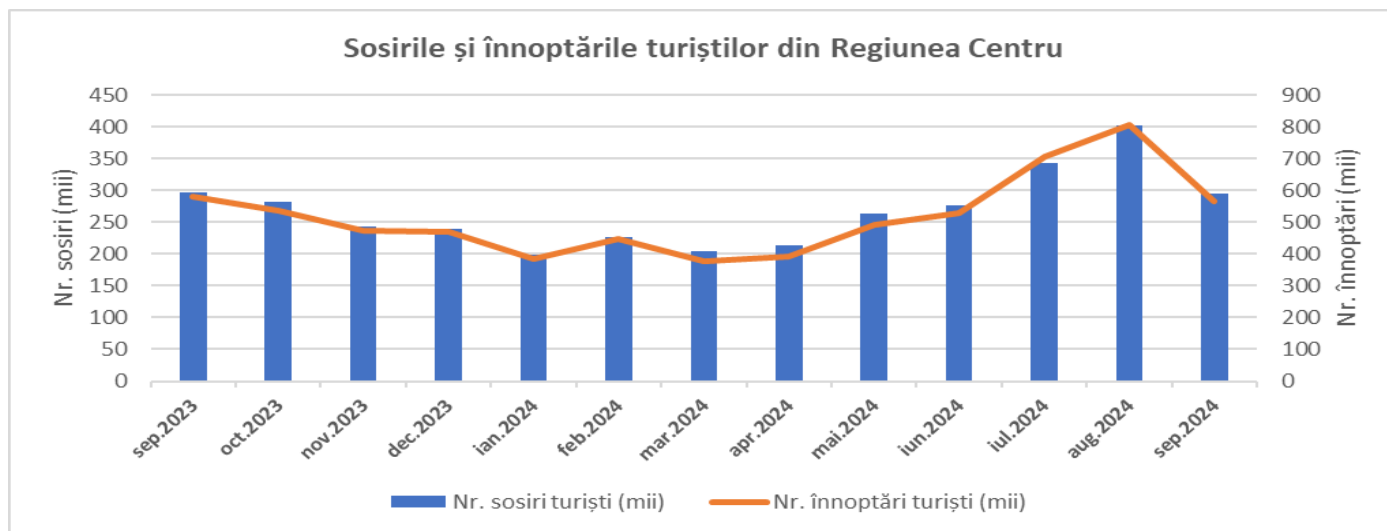

Efectivul salariaților la nivelul Regiunii Centru a ajuns, în septembrie 2024, la 724 368 persoane, aceasta fiind cea mai ridicată valoare a indicatorului din ultimele 13 luni. **Salariul mediu net** calculat la nivel regional a atins 4775 lei în septembrie 2024, fiind cu 0,9% mai mare față de salariul net din luna precedentă, respectiv cu 13,1% peste cel din luna septembrie 2023.

Numărul de turiști cazați în structurile de primire din Regiunea Centru în luna septembrie 2024 a fost de 295 596, în timp ce **numărul de înnoptări** a fost de 567 494. Față de luna corespunzătoare din anul precedent, aceste valori sunt mai mici cu 0,6% respectiv cu 2,1%. De-a lungul unui an calendaristic, se

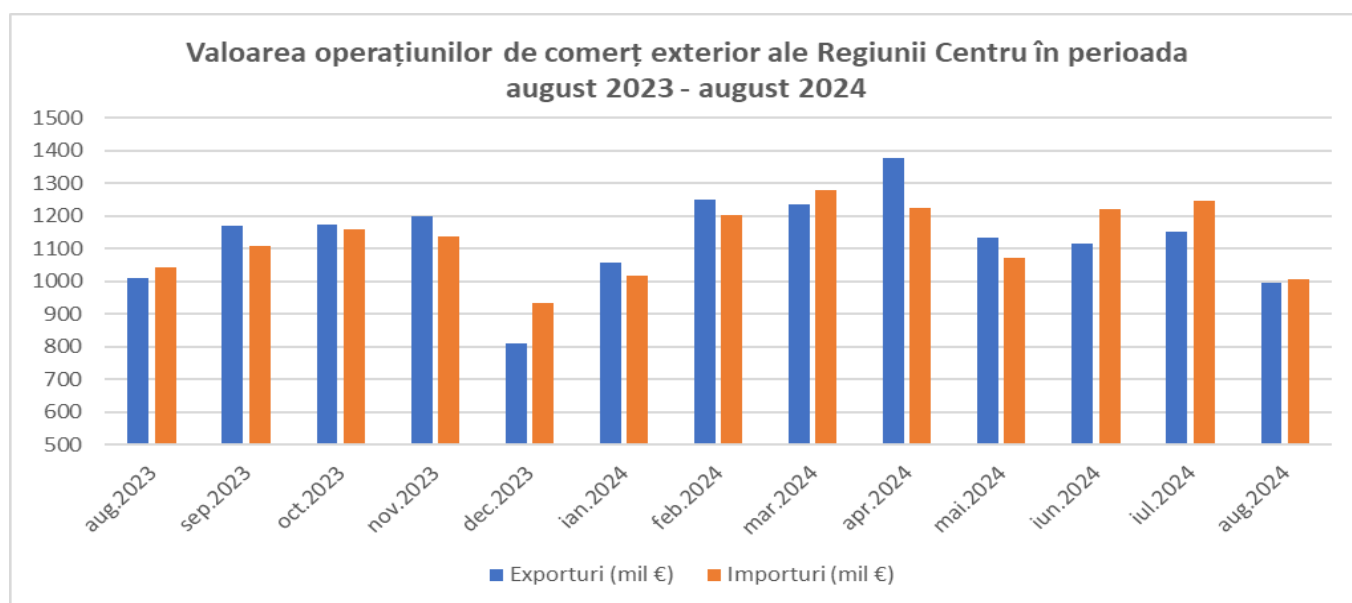
observă o scădere semnificativă a numărului de turiști în lunile ianuarie, martie și aprilie comparativ cu lunile din sezonul estival (iulie și august), ieșind în evidență caracterul ciclic al turismului regional.

În perioada **ianuarie – septembrie 2024** s-au înregistrat ușoare scăderi ale numărului de sosiri și ale numărului de înoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică, cu 0,2% respectiv 2,4% față de aceeași perioadă a anului precedent (ianuarie – septembrie 2023).

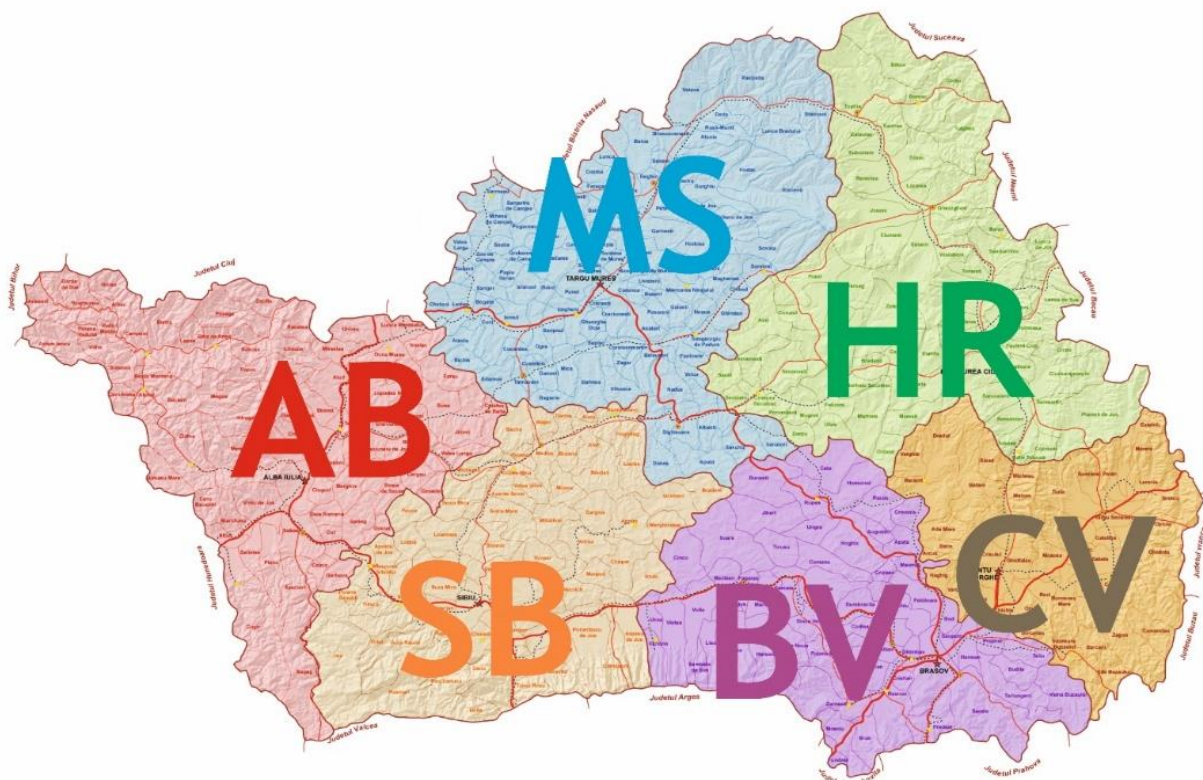
În luna august 2024, **valoarea exporturilor regionale** a ajuns la 994 milioane de euro, fiind în scădere cu 13,6% față de valoarea înregistrată în luna precedentă (1,15 miliarde euro). De asemenea, în luna august 2024, **importurile regionale** au scăzut cu 19,2% în față de luna precedentă ajungând la 1 miliard euro (comparativ cu 1,24 miliarde în iulie 2024).

Față de aceeași perioadă a anului precedent, **în primele 8 luni ale anului 2024** s-a înregistrat o creștere a exporturilor cu 4,4%, iar a importurilor cu 3,6%. Cumulat, **în perioada ianuarie-august 2024**, valoarea exporturilor (9,31 miliarde euro) a depășit ușor valoarea importurilor (9,27 miliarde euro), rezultând astfel un **sold pozitiv al balanței comerciale** de 42 milioane euro.

3. DATE STATISTICE TRIMESTRIALE LA NIVELUL REGIUNII

REGIUNEA DE DEZVOLTARE *CENTRU*

© ADR Centru – 2024